

## Lactància i medicaments: una compatibilitat quasi sempre possible

Última actualització: agost 2019

Els beneficis de la lactància materna pel lactant i la mare, la seva família, el sistema sanitari i la societat en general estan molt ben documentats en múltiples publicacions. **Suprimir la lactància sense un motiu important suposa un risc innecessari per la salut.**

Més del 90% de les dones prenen medicaments o productes de fitoteràpia durant el període de lactància, i és freqüent que abandonin la lactància per aquest motiu, tot i que, només hi hagi un risc real fonamentat en un petitíssim percentatge de productes.

Igualment, només mitja dotzena de malalties maternes contraindiquen o fan practicamente impossible la lactància.

Cal saber que **quasi tot el que se sol prescriure és compatible amb la lactància** i que la lactància, per la dona i pel lactant, està per sobre de la necessitat de molts medicaments o remeis que són perfectament evitables o substituïbles. Els professionals sanitaris, amb uns coneixements bàsics de Farmacologia i Pediatria, i la utilització de bones guies, podem assessorar adequadament a dones que alletin i que hagin de prendre remeis per algun mal o malaltia.

El **paracetamol** o l'**ibuprofè** no causen cap problema en la lactància.

Si és necessari un **antibiòtic**, quasi tots els habituals com, per exemple, penicilines, cefalosporines, azitromicina o claritromicina són compatibles amb la lactància. Si és necessària una quinolona, prioritzar el norfloxací o el ciprofloxací.

Quasi totes les **hormones**, incluits els corticoides, la insulina i la tiroxina, són compatibles amb la lactància; és millor evitar els estrògens, doncs poden

provocar disminució de la producció de llet. Si s'han d'usar anticonceptius, els millors són els mecànics (preservatiu, DIU), els comprimits de progestàgens i el mètode MELA.

Pràcticament tots els medicaments **antitiroïdeus, antiepilèptics, antirreumàtics**, fàrmacs per la **malaltia inflamatòria intestinal** i varis **immunossupressors**, a les dosis habituals, són compatibles amb la lactància.

Tots els **procediments odontològics**, incluída l'anestèsia local, el blanqueig de dents i la prescripció d'antibiòtics i antiinflamatoris, també són compatibles amb la lactància.

Les **ecografies**, les **radiografies**, els **TACs** i les Ressonàncies Magnètiques Nuclears (**RMN**) són compatibles amb la lactància, ni que siguin amb contrast. Molts contrastos usats en aquestes exploracions són iodats, però el iode està fixat a la molècula del contrast i no pot alliberar-se, comportant-se com un material inert. La lactància no s'ha de suspendre per una **mamografia**, però en pot dificultar la seva interpretació, en aquest cas es pot recórrer a l'ecografia. Abans de practicar-la convé buidar bé el pit (alletar) per disminuir les molèsties de l'exploració i facilitar la seva interpretació. En canvi, s'ha de consultar cuidadosament el temps que cal esperar per tornar a alletar quan s'ha de fer una prova amb isòtops radioactius (**gammagrafia**); en aquest cas, és convenient haver tingut la precaució d'extreure llet prèviament per disposar d'una reserva necessària en els dies posteriors.

La pàgina web, de maneig senzill, en espanyol i en anglès, [www.e-lactancia.org](http://www.e-lactancia.org) ajuda a prendre decisions encertades sobre la compatibilitat de més de 25000 termes amb la lactància materna. Si després de consultar la pàgina persisteixen els dubtes, pot remetre una consulta al correu electrònic [elactancia.org@gmail.com](mailto:elactancia.org@gmail.com).

Per qualsevol altre qüestió relacionada amb la lactància materna, pot utilitzar el foro de mares i professionals de AELAMA (Asociación Española de promoción y apoyo a la Lactancia Materna): <http://aelama.org/foro/>

**Enhorabona per intentar mantenir la lactància materna.**

## Fàrmacs contraindicats en la lactància

Anticoagulants	<b>Fenindiona</b>
Cardiovasculars	<b>Amiodarona</b> (pel iode*)
	<b>Derivats de l'ergot</b> (inhibeixen prolactina): <b>Ergotamina</b>
Ginecològics	<b>Derivats de l'ergot: Bromocriptina, Cabergolina i Lisurida</b>
Antineoplàsics	<b>Antineoplàsics</b>
Psicofàrmacs	<b>Anfetamines</b>
<b>Iodurs</b> , inclús tòpics *	
Drogues d'abús social	<b>Anfetamina, Cocaína, Fenciclidina, Heroína, LSD, Marihuana, Alcohol **</b>
*El iode és perjudicial en excés i aquests medicaments contenen iode en grans quantitats, però durant l'embaràs i la lactància, les dones han de prendre un suplement de 200 micrograms de iodur potàssic, a més a més de consumir peix i sal iodada.	
** El consum ocasional i moderat d'alcohol no està contraindicat durant la lactància. Consulti la informació sobre el temps d'espera per tornar a alletar després de consumir-ne a: <a href="http://www.e-lactancia.org/breastfeeding/ethanol/product">http://www.e-lactancia.org/breastfeeding/ethanol/product</a>	

## Malalties que contraindiquen la lactància

De la mare	<b>SIDA / VIH:</b> Les últimes dades advoquen per condicions segures perquè les mares afectades de VIH puguin alletar amb seguretat als seus fills <a href="http://www.who.int/maternal_child_adolescent/documents/hiv-infant-feeding-2016/en/">http://www.who.int/maternal_child_adolescent/documents/hiv-infant-feeding-2016/en/</a>
	<b>Tuberculosis (TBC) activa:</b> separació mare-lactant fins complir dues setmanes de tractament matern. Profilaxis al lactant. Pot pendre llet extreta si no hi ha mastitis TBC
	<b>Virus linfotròpic humà T-I y T-II</b>
	<b>Herpes simple amb lesions a les mames</b> (pot mamar del pit sense lesions)
	<b>Psicosis greus</b> (a valorar amb el psiquiatre)
	<b>Drogadicció</b>
	<b>Neoplàsies en tractament quimioteràpic</b> (valorar possible lactància entre cicles en cada cas: Veure temps d'espera de cada medicació <a href="http://www.e-lactancia.org">www.e-lactancia.org</a> )
	<b>Síndrome Sheehan</b>
Del fill	<b>Galactosèmia</b> (déficit de galactosa 1-fosfat uridiltransferasa)
	<b>Intolerància congènita a la lactosa</b>

Responsable de l'edició: APILAM (Asociación para la Promoción e Investigación científica y cultural de la Lactancia Materna) <https://apilam.org> <http://www.e-lactancia.org>

Fàrmacs a prendre amb precaució durant la lactància	
Antibiòtics i antiinfecciosos	<b>Amantadina</b> (RL), <b>Cloranfenicol</b> (H), <b>Quinolones</b> (O), <b>Clindamicina</b> (G), <b>Lindà</b> (H)
Antiepilèptics	<b>Fenobarbital</b> , <b>Primidona</b> (S)
Antihistamínics	Evitar els de 1 <sup>a</sup> generació (S, RL)
Antiinflamatoris	<b>Sals d'or</b> (O)
Cardiovasculars	<b>Reserpina</b> (S)
Betabloqueants (CV)	(escollir Labetalol, Oxprenolol, Propranolol o Metoprolol)
Vasodilat. antiadrenèrgics (CV)	(escollir Metildopa o Hidralazina)
Descongestius nasals (CV, I)	
Diurètics	<b>Tiazides</b> (RL)
Drogues socials	<b>Alcohol</b> (S), <b>Cafeína</b> (I), <b>Tabac</b> (I)
Endocrinològics	<b>Alguns antidiabètics orals</b> <b>Estrògens</b> (RL)
Gastrointestinals	<b>Laxants "actius"</b> (G)
Inmunosupresors (H)	(escollir Ciclosporina o Azatioprina)
Psicofàrmacs Antipsicòtics	<b>Fenotiazines (Clorpromacina)</b> (S), <b>Liti</b> (CV, S): cal control clínic-analític del lactant
Psicof. Benzodicepines (S)	(escollir Lorazepam com ansiolític)
Psicofàrmacs Antidepressius	<b>Doxepina</b> (S, CV), <b>Nefazodona</b> (S, CV) (escollir Sertralina, Paroxetina o Fluoxetina)
<ul style="list-style-type: none"> <li>•Major precaució en mares amb insuficiència renal, en prematurs i en període neonatal.</li> <li>• Consultar medicaments prohibits en nens amb dèficit de glucosa-6-fosfat-DH.</li> </ul> <p>Possibles efectes a observar: <b>(CV)</b> CardioVasculars, <b>(G)</b> Gastrointestinals, <b>(H)</b> Hematològics, <b>(I)</b> Irritabilitat-Insomni, <b>(O)</b> Altres, <b>(RL)</b> Reducció làctia, <b>(S)</b> Sedació</p>	

<b>Temps d'espera per alletar després d'una exploració amb radiofàrmacs</b>	
COURE-64	5 dies
FLUDESXYGLUCOSA 18F, Fluor 18 (Fluotracer, Fluorscan)	0-4 hores
GALI-67 CITRAT – 7 Mbq (0,2 mCi)	1 setmana
GALI-67 CITRAT – 50 Mbq (1,3 mCi)	2 setmanes
GALI-67 CITRAT – 150 Mbq (4,0 mCi)	4 setmanes
INDI-111, IN-111M, Satumomab Pendetid (OncoScint CR 103)	24 hores
INDI-111, IN-111M, Satumomab Pendetid (OncoScint CR 103) amb dosis de 20 Mbq (0,5mCi)	1 setmana
SODI-RADIOACTIU	16 dies
TALI-201	2 setmanes
TECNECI TC-99M	Depèn del compost i dosis. Veure <a href="http://www.e-lactancia.org">www.e-lactancia.org</a>
XENÓ-133, XENÓ-127	Pocs minuts
IODE 123, 125 y 131	Depèn del compost i dosis. Veure <a href="http://www.e-lactancia.org">www.e-lactancia.org</a>
<p>Intentar usar el radionúclid de vida mitja més curta. Assessorar-se amb el radiòleg.  Emmagatzemar la llet extreta prèviament per donar-la després de l'exploració. Extreure's la llet durant el temps indicat, rebutjant-la.  El Iode-131 i l'Estronci-89M usats com a tractament, obliguen a suspendre la lactància.</p>	